KLIMA- OG FORURENSNINGS-DIREKTORATET

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Revisjonsrapport 2012.061.R.Klif

Statoil ASA
Mongstad
5954 Mongstad

Kontroll ved Statoil Mongstad (Raffineri, Terminal og Vestprosess)

Dato for kontrollen: 2. og 3. oktober 2012
Rapportnummer: 2012.061.R.Klif
Saksnr.: 2011/57

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:	Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Tom Lohiniva	Håkon Oen
Sissel Nepstad	Bent Bolstad

Resultater fra kontrollen

Denne rapporten omhandler anmerkninger som ble presentert hos Statoil ASA, Mongstad under sluttmøtet for kontrollen 3.10.2012. Kontrollen er en del av HMS-tilsynsetatenes kontroll med storulykkevirksomheter for 2012.

Klima- og forurensningsdirektoratet har gitt tre anmerkninger etter revisjonen:

- Grensesnitt for eierforhold rørledninger som tema for interne revisjoner
- Angi "storulykkerelatert" i risikovurderinger og oppfølging av disse
- Mangel i oppfølging av egne prosedyrer i arbeid med modifikasjoner

Anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Vi ber Statoil ASA Mongstad kommentere anmerkningene skriftlig innen 31.12.2012.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

06.11.2012	Håkon Oen		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Klima- og forurensningsdirektoratet	seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 973152424	**Eies av:** 923609016
Besøksadresse: Statoil ASA, Mongstad, 5954 Mongstad	**Telefon:** 56 34 40 00
Bransjenr. (NACE-kode): DF-23-2	**E-post:** mo_mynsm@statoil.com

Kontrollert anlegg

Navn: Statoil ASA, Mongstad	**Anleggsnr:** 1263.0002.01/ 1263.0013.02
Kommune: Lindås og Austrheim	**Anleggsaktivitet:** Oljeraffineri, råoljeterminal/våtgasseparasjon
Fylke: Hordaland	**Risikoklasse:** 1
Tillatelse gitt: 10.02.2007	**Tillatelse sist oppdatert:** 9.2.2011

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige stoffer forekommer (storulykkeforskriften) og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) overholdes. Inspeksjonen er en del av Klima- og forurensningsdirektoratets risikobaserte industritilsyn for 2012.

Storulykkeinspeksjon med følgende tema:

- Styring av endringer (planlegging, gjennomføring, risikovurdering, evaluering). Endringer både av teknisk, driftsmessig og organisatorisk art er vurdert.
- Overvåking og gjennomgang av internkontrollen/styringssystemet. Områder som er vurdert er internt tilsyn, oppfølging av anbefalinger, blant annet fra ledelsens gjennomgang, kommunikasjon med prosesseiere med mer.
- Styringsdialog Statoilorganisasjonen på Mongstad og eierne av henholdsvis Mongstad Raffineri DA, Mongstad Terminal DA og Vestprosess DA
- Oppfølging av storulykketilsynet fra 2011 (gjennomført av NSO) og Klif revisjon i 2011 (rapport nr. 2011.035.R.Klif).

Rapporten omhandler anmerkninger som ble gitt under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik*:* Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter revisjonen

Vi ber Statoil ASA, Mongstad om å kommentere anmerkningene gitt i rapporten innen 31.12.2012. Vi ber dere sende svarbrevet eller e–post (postmottak@klif.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet v/ Håkon Oen

4. Gebyr for kontrollen

Statoil ASA Mongstad er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 4 jf. forurensningsforskriften § 39-8 (varselbrev fra Klima- og forurensningsdirektoratet datert 6.9.2012). Dette betyr at dere skal betale kr. 44 600,- i gebyr for den gjennomførte kontrollen. Vi vil ettersende faktura.

Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn). Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 8.11.2012. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Klima- og forurensningsdirektoratet.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- *Fylkesmannen i Hordaland ved miljøvernavdelingen*
- *Lindås kommune*
- *Austrheim kommune*
- *Petroleumstilsynet*
- *DSB v/ storulykkekoordineringsenheten*

6. Avvik

Det ble ikke avdekket avvik under kontrollen.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1
Ansvarsforhold og eierskap i forhold til grensesnitt for rørstrekk og annet utstyr, med hensyn på forebyggende inspeksjon og vedlikehold har ikke vært tema for interne revisjoner

Kommentarer
For å påse at det er en omforent forståelse av hvem som har ansvar for inspeksjon og vedlikehold av rørstrekk og annet utstyr som har grensesnitt med flere aktører/eiere, kan

interne revisjoner med dette som tema være en nyttig innfallsvinkel. Da kan man få avklart om det er en felles forståelse av dette, samt få avklart at inspeksjon og vedlikehold av utstyr med delt eierskap faktisk blir utført.

Anmerkning 2
Virksomheten kan bedre synliggjøre storulykkeelementet i risikobeskrivelser og etterfølgende oppfølgingsprosesser av aktiviteter/utstyr som har storulykkepotensial

Kommentarer
I risikostyringen er det aktiviteter/utstyr som har storulykker som konsekvens dersom ikke risikoen reduseres gjennom tiltak/kompenserende aktiviteter.

Virksomheten kan synliggjøre storulykkepotensialet bedre i risikovurderinger og oppfølgingsprosesser. Dette vil ha kunne ha betydning for prioritering av tiltak og tilgang på ressurser.

Anmerkning 3
Virksomheten har mangel i oppfølgingen av egne prosedyrer i arbeidet med modifikasjoner.

Kommentarer
Under verifikasjon av arbeidet med modifikasjoner kom det frem at dokumentunderlaget for modifikasjonen "Frostsikring av fakkel" manglet utfylt HMS-sjekkliste. Prioriteringsmatrisen var tilfredsstillende utført. Prosessdokumentasjon for arbeid med modifikasjoner forutsetter at HMS-sjekkliste skal fylles ut og følge med som beslutningsgrunnlag.

8. Andre forhold

8.1 Eierstyring/samhandling
Statoil ASA MON er operatør for tre selskaper; Mongstad Terminal (MTDA), Vestprosess (VPDA) og Mongstad Raffineri (MRDA). Statoil ASA MON drifter og vedlikeholder de tre selskapenes anlegg iht. et eget avtaleverk og rammebetingelser fra myndighetene.

Samhandlingen og eierstyringen skjer gjennom faste møter (månedlig, kvartalsvis, halvårlig) rapportering (MIS), varsling (hendelser, potensielle hendelser), verifikasjoner (jevnlig, HMS og økonomi, ledelsesinspeksjoner med mer) og oppfølging.

8.2 Overvåking og gjennomgang av HMS-styringssystem
Statoil ASA MON sitt styringssystem er en blanding av sentrale Statoilprosedyrer gjeldende for hele organisasjonen, prosessdokumenter for likeartede aktiviteter i flere Statoilanlegg og lokalt tilpassede dokumenter der det er nødvendig. Nåværende system, ARIS, er en videreføring av det tidligere arbeidsprosessorienterte systemet APOS. Overvåking og vurdering av styringssystemet foregår blant annet gjennom monitorering. Det er lagt til rette for tilbakemelding fra brukerne til prosesseiere, lokalt og sentralt. Ledelsens gjennomgang gjennomføres kvartalsvis og resulterer i aksjonspunkter som også kan omfatte oppdatering av styringssystem.

8.3 Sikkerhetsrapport
Statoil Mongstad (MON) har utarbeidet en oppdatert sikkerhetsrapport. Dette er oversendt DSB ved storulykkekoordineringsenheten for behandling/gjennomgang. Oversendelsen er også fulgt opp gjennom møte med enheten. Rapporten vil bli behandlet på ordinær måte og DSB vil melde tilbake til Statoil Mongstad med eventuelle kommentarer til rapporten.

8.3 Dominovirksomheter
Statoil Mongstad Raffineri DA, Mongstad Terminal DA og Vestprosess DA er tre virksomheter som har dominopotensial og DSB har på vegne av tilsynsetatene som forvalter storulykkeforskriften gitt virksomhetene et dominovedtak jf. kravet i storulykkeforskriften § 8. Statoil ASA MON opplyser at de ivaretar kravene i vedtaket gjennom driften av anleggene.

8.5 Oppfølging av storulykketilsynet 2011
Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) gjennomførte storulykketilsyn på Mongstad den 23.- 24. mai 2011. Det ble gitt to anmerkninger: en vedrørende manglende oppdatering av handlingsplan beredskap og en knyttet til kompetanseoppdatering i den enkeltes CV for personer som inngår i industrivernet.

Virksomheten opplyser at de har jobbet med begge områdene og gjennomført tiltak. Det er utarbeidet en ny plan for 2011-2016, og tidligere åpne saker som er gjennomført er registrert lukket. Det er innført et administrativt og et operativt beredskapsforum som medfører økt oppmerksomhet på beredskapen.

Når det gjelder kontroll med den enkeltes kompetanse er dette ivaretatt gjennom innføring av en ny kompetansemodul i SAP.

8.6 Oppfølging av revisjon fra Klif 2011.
Klif gjennomførte i oktober 2011 revisjon på Mongstad (rap.nr. 2011.035.R.Klif) hvor tema var oppfølging av saker fra Klifs rapport fra 2010 (rap.nr. 2010.056.R.Klif). Revisjonen ble utført sammen med Petroleumstilsynet (egen rapport fra Ptil). Det ble gitt tre anmerkninger i Klif-rapporten. To var knyttet til vedlikeholdsetterslep og ett til manglende program for forebyggende vedlikehold av grunnvannspumper. Virksomheten har gitt Klif skriftlig tilbakemelding på hvordan anmerkningene er fulgt opp. Denne ble gjennomgått og utdypet / kommentert. Virksomheten har gjennomført tiltakene som ble beskrevet.

Virksomheten kunne også vise til en markert reduksjon i etterslepet på både forebyggende og korrektivt vedlikehold siste året.

9 Dokumentunderlag
Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige stoffer forekommer (storulykkeforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Korrespondanse mellom virksomheten og Klif
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Statoil Mongstad, datert 10. 2.2007, sist endret 9.2.2011
- Rapport fra NSOs storulykketilsyn 2011.
- Inspeksjonsrapport siste Klif-revisjon, rapport 2011.035.R.Klif

- Inspeksjonsrapport fra Ptil 2011 (aktivitetsnr. 001902019)
- Egenrapportering 2011 fra Statoil Mongstad til Klif
- Statoils egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet, blant annet ble følgende dokumenter forevist:
  - ✓ Sikkerhetsrapport fra 2008 og 1. revisjon, utkast datert 2.7.2012
  - ✓ miljørisikoanalyse for Mongstad (Scandpower, mars 2010)
  - ✓ Mongstad - monitorering og eksterne tilsyn 2012
  - ✓ FR 16-Personal og organisasjon
  - ✓ FR08 Risk management
  - ✓ WR1881 HMS ledelse og styring m/ vedlegg
  - ✓ PD03.01-initiate modifications
  - ✓ OM01.05.01-overvåke anlegg
  - ✓ OM05.06.01-klargjøre for aktivitet som kan svekke sikkerhetssystem
  - ✓ OM05.06.02-tilbakestille etter aktivitet som kan svekke sikkerhetssystem
  - ✓ HMS-proriteringsmatrise (mal) og 10 på topp "Threat" matrise
  - ✓ Utfylte risikomatriser, HAZOP-gjennomganger og HMS-sjekklister for verfiserte modifikasjoner
  - ✓ Beredskapsanalyse (doknr. ST-02983-3)

Vedlegg 1.

Deltagerfunksjoner fra Statoil under inspeksjonen på Mongstad

Statoil
Myndighetskontakt
Monitoreringskoordinator
Leder HMS
Leder ytre anlegg
Leder prosessanlegg
Leder teknisk integitet
Leder vedlikeholdsstyring
Leder HR MON
Leder modifikasjoner
Controller VPDA
Controller MTDA
Beredskap, 2 stk
Porteføljekoordinator MOD
Styringskoordinator
Lokal prosessleder DRV
Leder MOD S&K